

Hivuagut

Nutaanguqtiriniq Ilinnaurtinik Aturutighaniklu Iliharvikni

Taamna taitjuti *ilinniarutighat* uqautigiyaq ayuirhimanirnik, havaktaarnirnik, qanuriliurutighanik uppiritjutiniklu ilihaqtut niriuaqtayut ayuiqtaghait iliharnirnit. Ilaqaqtuq uqaqhimayunik piyumayaunirnik ilihaqtunin inirutiininnin, naunaiyarniinnik hunaghanik, ukuningalu upalungaiyaqhimayunik kinguliriiktaqtaghautinik atuqtauniaqtut ikayuutighat ilihaqtunik ayuiriamikni inirutighanik.

Nunavunmiut pitquhimayaatigut ilihaqtut piyaanginni nakuuqpiagtunik ilihautighanik tunivaktait qauyihimanirnik ayuirhimanirniklu iliharvikyuanun ilihariaqturaqturiangita piyaamiknikluunniit havaaghamiknik piyumayamiknik.

Una *ilinniarutighani qanuriliuruti* tunivaktuq qulvahiktumik naunaiyarnirnik ayuirhimanirnik, havaktaarnirnik, qanuriliurutighanik uppiritjutiniklu ilihaqtut niriuaqtayut iniqhimayaghait naliinni puqtunirni kituniluunniit iliharnirni.

Una *Pinahuaruti Iliharnikkut* uqautayuyq uumunga turaangayunun imaatut Kihititit, Nalunaqtunik, Uqauhiliqinikkut taimaalu. Taitjutik *pinahuaruti iliharnikkut* unalu *ilinniarutighat* atuqtauvaktuk himmautigiikhugit.

Havakpiaqpakhimavaktut piliuqnikkut uuminnga 'piliuqtauhimayuq Nunavunmi' ilinniarutighanik. Havaktighaqangittugut uuminga havagiami tamainni pitjutiinni ilinniarutighani. Ilanginni ilinniarutighani ihuatqiyauvaktuq piyaami ilinniarutighanik paannariyauyumin nunami pivallialiuqlunilu nunallaamin iliharutighanik parnaqtutighanikluunniit aturiami taaffuminga ilinniarutighamik.

Tatja Nunavutip ilinniarutaa pihimayut ukunanga kaffiyunin pivigiyaayunin:

- Aallat Kanadami nunanin hapkunanin Alberta, Nunatsiaq aallaniinluunniit aviktuqhimanirnin
- Piliuqtauhimayut iluani Nunavutip naliinni nunallaani iliharvikni havakvikmilluunniit pitjutigiplugit tamaat nunakput tunnganiqarhuni uvani 2004-2008 K-12 *Ilinniarutighanik Pivallialiuqnirnik Atuqtipkailirnikkullu parnaqtutighami*

- Uumanga Uataanin Ukiuqtaqtuminlu Kanadami Havagutimin (Western and Northern Canadian Protocol (WNCP)) qanuriliurutimin

Atulirlugit ahinin pihimayut ihuarhaqlugillu ilinniarutighat pihimayut paannariyaayunin nunanin pitjutihimayuq amigaittunik ikayurutighanik:

- Tunihiyuq naunaittunik iliharnikkut inirutighanik tautungnarniqarhuni tamaat nunamin niriuktautjutinik
- Piqaqtuq piliuttiarhimayunik aturutighanik ilihautipkainikkut naunaiyattiarnikkullu ilinnuarutimik taimaa nakuutqiyaniq ikayurutiuyuq ilihaiyiniq ilihagtuniklu
- Atuqtauraanginnaqtut naunaiyaqnikkut parnaqutit tahamaniittut tunitjutitqaqtut kiutjutighatigut qanuriliurutighanik ikayurutighat piliuriaptikni qauyihimattiarhimayunik ihumaliurutighanik nakuuninginni iliharnikkut pinahuarutini.

Atulirlugit ahinin pihimayut ihuarhaqlugillu kihititit, nalunaqtuni, Qaplunaatunlu uqauhiliqitjutit ilinniarutighat aturutillu ukunanga paannariyaptiknin nunanin Nunatsiaqmin Alberta-minlu tuniniaqtaatigut nutaanguqtiqhimayunik atuqtauraanginnaqtunik ilinniarutighanik pipkainiaqtuq ajjikkiikniqaqtunik ihuaqtuniklu iliharutiniq tamainnun Nunavunmi ilihagtunun.

Kihititit ilinniarutighat (pinahuaruti iliharnikkut) atuqtaunialiqttut ahinin pihimayut:

- NWT/Alberta Kihititit ilinniarutighat ukununga K-Gr 6.
- Alberta Kihititit ilinniarutighat ukununga Gr 7-8-9, ilauyullu Qauyihimanikkut Havaktaaqqnikkullu iliharnikkut piyaaqtut ukunani Gr 8, 9-milu.
- Atuqhimmaaqlugu una Alberta Kihititit ilinniarutighat ukununga Gr 10-12, ilauyullu Qauyihimanikkut Havaktaaqqnikkullu iliharnikkut piyaaqtut ukunani Gr 10, 11-milu.

Nalunaqtunik ilinniarutighat (pinahuaruti iliharnikkut) atuqtaunialiqttut ahinin pihimayut:

- Atuqlugu una NWT (2004) Nalunaqtunik ilinniarutighat ukununga K-Gr 6.
- Atuqlugu una NWT/Alberta (2014) Nalunaqtunik ilinniarutighat ukununga Gr 7-8-9, ilauyullu Qauyihimanikkut Havaktaaqqnikkullu iliharnikkut piyaaqtut ukunani Gr 8, 9-milu.
- Atuqhimmaaqlugu una Alberta Nalunaqtunik ilinniarutighat ukununga Gr 10-12, ilauyullu Qauyihimanikkut Havaktaaqqnikkullu iliharnikkut piyaaqtut ukunani Gr 10, 11-milu tunnganiqaqluni nutaangutqiyayuni piliuqtauhimayuni (Ex. 2014) piqaqqata
- Atuqlugu una Alberta Nalunaqtunik 14 (2014) unalu Nalunaqtunik 24(2014) himmautilugu una utuqqaq Nalunaqtunik 15/25
- Atuttipkaqlugu NWT Uuktuqtauliqtuq Nalunaqtunik 10-11-12

Nunavut atuliqtuq ahinin pihimayumik uuminnga NWT Kindergarten-min uvunga Grade 9-mun Qaplunaatun Uqauhiliqitjutit Ilinniarutighat.
Ina ilinniarutighaq tuniyuq:

- Naunaittunik iliharnikkut inirutighanik tautungnarniqarhuni tamaat nunamin niriuktautjutinik
- Piliuttiarhimayunik aturutighanik ilihautipkainikkut naunaiyattiarnikkullu ilinnuarutimik taimaa nakuutqiyanic ikayurutiuyuq ilihaiyinic ilihaqtuniklu
- Atuqtauraanginnaqtut naunaiyaqnikkut parnaqutit, iniqtauhimanikkut titiqqat, naunaittullu puqtuniinni iliharnikkut inirutit pipkainiaqtut kiutjutighatigut qanuriliurutighanik. Hapkuat aajjikkiit puqtunikkut naunaitkutit tautungnarniaqtuq ukunani nutaani K-6 Inuktitut Uqauhiliqijutit Ilinniarutighani

Atuliqtuq ahinin pihimayumik una ilinniarutighaq pipkaqtinniaqtaa Havakvikput havakvikhanik aulapkaqluta pivallialiuqnikkut Nunavunmun pitjutiaqtunun aturutighanik ilataagutiplugu ilinniarutighat. Hapkuat aturutighat piquaqniaqtut Nunavunmun turaangayunik iluaniittunik, ikayuqniaqtut pivallialiuqnikkut ihumaqtiarutighanik ayuirnirnik, nutaanguraanginnaqtuni ayuirhimanirnik taiguaqnikkut qauyiharnikkut ayuirhimanirnik ihariagiyayut ukunani uplumi ilihaqtuni.

Havakviup tuniaqtait iliharviit iliharvikni-ayuirharnirhanik nutaani aturutighanik ilihautighanilu, ilihaiyiit makpiraanginni, titiraqhimayuni naliinnilu qanurittuni aturutighanik. Ilihaiyillu aularaanginnaqtunik pittaarutiqarniaqtuq ukununga Ilinniarutighani Kamayiinnun ikayuutighatigut uqautjiyighaitigullu.

Havakviata Ilinniaqtuliyiyitkut maniliqtuqhimayut tikinnuaqhugut \$1 million nutaanguqtirnikkut iliharviit aturutighainnik niuviqnikkut kikititit nalunaqtullu makpiraanginnik, ikayuutighatigu hunanik taigualiqittinikkut pinahuarutikkut naunaiyaqnikkullu qanuriliurutighanik tamainnun ilihaqviknun Nunavunmi.

Atuqtipkailirnik ahinin pihimayunik nakuutqiyayunik havagutunik nakuuyuniklu inirutighanik ukunanga paannariyaptiknin nunanin tuniniaqtait ilihaiyiit havakgutighamiknik ihariagiyait ikayuriamiknik ilihaqtunik piyaamiknik puqtunirni inirutainni nakuuyumik hivumuuyaanginni iliharvikni.